

Чечим кабыл алууга демилгелүү топтордун катышуусу

Швейцария Өкмөтү каржылап, Өнүктүрүү саясат институту ишке ашырган
«Элдин үнү: ЖӨБ органдарынын жоопкерчилиги: бюджеттик процесс»
Долбоорунун алкагында

Шербаев М., Жалал-Абад облусунун
Ала-Бука районундагы Биринчи май
айыл өкмөтүнүн башчысы

Долбоорго катышуу

Долбоор АӨ кызматкерлерине, жергиликтүү кеңештин депутаттарына, аймагыбыздагы жигердүү жарандарга кеңири мүмкүнчүлүктөрдү берди:

- жергиликтүү өз алдынча башкарууну уюштурууга жана ишине байланыштуу көптөгөн маселелерди үйрөттү,
- жарандардын чечимдерди кабыл алууга катышуусу, ЖӨБ органдары менен кызматташуу жана алардын ишин баалоо боюнча маселелерди түшүндүрүп, окутту,
- Долбоордун колдоосу менен жамааттардын керектөөлөрүн эске алып пландаштыруу аспаптарын иш жүзүндө колдоно баштадык, анын ичинде айылдын муктаждыктарын биргелешип аныктоо, муктаждыктарды канааттандыруу боюнча иш-аракеттерди биргелешип пландаштыруу, жарандардын чогулуштары жана жыйындары; жергиликтүү бюджетти коомдук талкуулоо да бар,
- башка муниципалитеттерге барып, жергиликтүү маселелерди чечүүнүн алдыңкы тажрыйбасын үйрөндүк,
- ЖӨБ органына жардам көрсөтүү, ЖӨБОнун жашоо жана эмгек шарттарын жакшыртуу үчүн кошумча каражаттарды тарттык,
- натыйжалуу, чындап иштеген Демилгелүү топторду мыйзамдуу түрдө түзүп, алардын башын бириктирдик.

Демилгелүү топторду уюштуруунун мыйзам чыгаруучу базасы

- Кыргыз Республикасынын Конституциясы (111-берене)
- Кыргыз Республикасынын Бюджеттик кодекси
- “Жергиликтүү мамлекеттик администрация жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары жөнүндө” КР Мыйзамы (2-бөлүк)
- Жергиликтүү жамааттын Уставы (21-берене)

Иш жүзүндө кантип колдондук?

Демилгелүү топтор (ДТ) менен кызматташуу 2014-жылы башталган.

8 демилгелүү топ түзүлүп, учурда иштеп жатат (2014-жылы беш ДТ бар болчу):

- Аймакта орун алган көйгөйлөрдү чечүүгө катышуу
- Аймактын ресурстарды пайдалануу боюнча ички эрежелерди даярдоого катышуу
- Ар түрдүү коомдук маанилүү маселелерди чечүү жолдорун талкуулап, пландаштыруу

Топторго жигердүү коомдук лидерлер, жаштар, айылдык кеңештин депутаттары, жарандык коом уюмдарынын өкүлдөрү кирет

Топтордун курамында аялдардын катышуусу 30 пайыздан көп

Иш жүзүндө кантип колдондук?

Аймактын социалдык-экономикалык өнүгүүсү кабыл алынган өнүктүрүү программаларына ылайык жүзөгө ашырылат, алар жергиликтүү жамааттын катышуусу менен даярдалат:

- Биринчи Май ААнын 2018-2022-жылдарга Социалдык-экономикалык өнүктүрүү программасы айылдык кеңештин сессиясында каралып, 2017-жылдын 22-ноябрындагы №23 токтому менен бекитилген.
- Биринчи Май ААнын 2022-2026-жылдарга социалдык-экономикалык өнүктүрүү программасы айылдык кеңештин сессиясында каралып, 2021-жылдын 24-декабрындагы №1\5 токтому менен бекитилген.

Иш жүзүндө кантип колдондук?

СЭӨПны талкуулоого демилгелүү топтор катышты

Угууларга катышкандардын саны 83 болду, анын 31и – аялдар

- 23 сунуш жана суроо түшкөн, анын ичинен 11 суроо демилгелүү топтон болуп, 8 сунуш СЭӨПга кабыл алынган
- Сунуштар ичүүчү таза суу менен камсыз кылуу, бала бакчалардын көйгөйлөрү, жаштардын, аялдардын эс алуусун уюштуруу боюнча болду.

Иш жүзүндө кантип колдондук?

Жергиликтүү бюджетти түзүү боюнча коомдук угууларга демилгелүү топтор жигердүү катышты:

- Катышуучулардын саны 135 адам болду, анын ичинен 57си - аялдар, 78и – эркектер, ал эми демилгелүү топтордон 25 адам катышты

Жалпысынан 11 сунуш түшүп, 7 сунуш бюджетте эске алынган.

Демилгелүү топтон ошондой эле төмөнкүдөй сунуштар түштү:

- Китепканалардын ишин жакшыртуу
- Ичүүчү сууну жеткирүү үчүн автотранспорт сатып алуу
- Окуучуларды мектепке ташуу үчүн автобус сатып алуу

Иш жүзүндө кантип колдондук?

Демилгелүү топтор аймактагы чек арага жакын айылдарда жашаган окуучуларды мектепке жеткирүү маселесин чечүү үчүн АӨгө кайрылышты.

Эмнелер жасалды:

Окуучуларды мектепке чейин жана үйлөрүнө жеткирүү уюштурулган.

- Жергиликтүү бюджет 250 миң сом бөлдү
- Ата-энелер 50 миң сом чогултуп беришти

Жыйынтыгы: 85 окуучуга билим алууга шарт түзүлдү

Иш жүзүндө кантип колдондук?

Демилгелүү топтор ичүүчү суу маселесин чечүүгө катышууда.

Эмнелер жасалды:

Айры-Там айылына таза суу алып келүү үчүн узундугу 4,5 км түтүк төшөө максатында айыл өкмөтү БУУнун Дүйнөлүк азык-түлүк программасынан инвестиция алды.

50 аялдан турган демилгелүү топ түтүктөрдү төшөө учурунда жумушчуларга тамак уюштурду

Жергиликтүү бюджеттен техникага жана күйүүчү майга каражат бөлүндү

Жыйынтыгы: Чек арада жайгашкан Айры-Там айылындагы 143 кожолук, 109 аял, 155 эркек, 85 бала таза суу менен камсыз болду.

Иш жүзүндө кантип колдондук?

Жаратылыш кырсыктарынан улам жыл сайын Ажек айылындагы үйлөргө суу каптоо коркунучу жаралат, ушундай көйгөйлөрдү чечүүгө демилгелүү топтор тартылууда

Эмнелер жасалды:

Айыл өкмөтү, ӨКМ жана демилгелүү топтун мүчөлөрү, жергиликтүү жамаат узундугу 300 метр болгон дамбаны куруп, таштарды коюп, 2000 даана көчөт отургузуп чыгышты.

Демилгелүү топ көчөт отургузуу демилгесин көтөрүп, өздөрү да жигердүү катышып, дамба куруп, көчөт отургузууга жергиликтүү жамаатты мобилизациялашты.

Жыйынтыгы: 180 үй-бүлөгө Ажек айылында коопсуз жашоого шарт түзүлдү

Иш жүзүндө кантип колдондук?

Демилгелүү топтор ЖӨБ органдары тарабынан уюштурулган иш-чараларга жигердүү катышып, малды коомдук жайларда багуу эрежелерин иштеп чыгууну талкуулашат, аймакты текшерүү үчүн жерине барышат.

Долбоорго катышуу

- 2014-жылы “Жергиликтүү демилгелер” конкурсунда катышып, ишке ашырылган “Таза суунун башаты таза болсун” демилгеси менен **1-орунду** ээлегенбиз

Сыйлыктын эсебинен бала бакчанын шарттарын жакшыртууга айыл өкмөтүнө жардам бердик (100 миң сомго бала бакчага эмерек сатып бердик)

- 2015-жылы “Жарандардын бюджеттик процеске реалдуу катышуусу” конкурсунда катышып, **1-орунга** ээ болдук

Сыйлыктын эсебинен айыл өкмөтүнө коомдук иш-чараларды өткөрүү үчүн шарттарды жакшыртууга жардам бердик (170 миң сомго калк менен жолугушуу үчүн жабдууларды жана эмеректерди сатып алдык).

Кызматташуунун жыйынтыктары: Эмнелер өзгөрдү?

- Жергиликтүү жамааттын уставы иштей баштады. Демилгелүү топтор коомдук жайларда малды айдоо жана кармоо боюнча Уставдын жоболорун сактоонун Эрежелерин иштеп чыгууну демилгелешти;
- Жергиликтүү өз алдынча башкаруу менен калктын ортосунда **тыгыз байланыш** түзүлдү;
- Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын **жоопкерчилиги жогорулады**;
- Жергиликтүү бюджетти кабыл алууда **ачык-айкындуулук көбөйдү**;
- Калктын жергиликтүү өз алдынча башкарууга **ишеними өстү**;

Кызматташуунун жыйынтыктары: Эмнелер өзгөрдү?

- Жамааттын жигердүүлүгү да жогорулады;
- Коомдук уюмдардын ролу жогорулай баштады;
- Ошол эле учурда мүлктү жана муниципалдык менчикти жамааттык пайдалануу кеңири кулач жайды;
- Демилгелүү топтордун мүчөлөрү, жергиликтүү жамаат жергиликтүү маанидеги маселелерди чечүүгө да жооптуу экенин түшүнө башташты;
- Демилгелүү топтор өз иштеринин жыйынтыгын көрүп, жергиликтүү маанидеги көйгөйлөрдү чечүүдө өздөрүнүн ролун сезе башташты

**Көңүл бурганыңыз үчүн
рахмат!**

Биз менен байланышуу үчүн:

Биринчи Май АА, Ала-Бука району, Жалал-Абад облусу

Айры-Там айылы, С.Жунусов көчөсү,

0777787138, 0700637912, 0771631631,

Электрондук дарегибиз: 1-mai_ao@mail.ru